

NOTAT

Tavshedspligt i jernbanelovens § 78 (whistleblower ordning for jernbanesikkerhed)

Transportudvalget har efterspurgt et notat om tavshedspligtsbestemmelsen i jernbanelovens § 78.

Formålet med tavshedspligtsbestemmelsen i jernbanelovens § 78 er bl.a. at sikre, at virksomheder og ansatte i virksomheder på jernbaneområdet kan indberette sikkerhedsmæssige hændelser på jernbaneområdet uden risiko. Dette vil sikre at oplysninger, der har eller kan have betydning for jernbanesikkerheden modtages af jernbanesikkerhedsmyndigheden (Trafikstyrelsen) og vil bidrage til at forbedre sikkerheden på jernbanen.

Med henblik på at sikre at alle hændelser indberettes, er indberetningerne fortrolige. Det er blandt andet for at sikre den enkelte medarbejder, der indberetter sikkerhedsmæssige hændelser og frygter ansættelsesretlige konsekvenser. Ved at sikre fortroligheden har indberetningsordningen således karakter af en whistleblowerordning for jernbanesikkerhed.

Det strafferetlige ansvar, som medarbejdere i Trafikstyrelsen er underlagt i medfør af gældende ret, har til hensigt at sikre, at der er større sikkerhed for at indberetningerne forbliver fortrolige. Der er tale om en særlig bestemmelse om tavshedspligt, der medfører, at pligten til at meddele oplysninger efter offentlighedsloven begrænses (offentlighedsloven § 35).

Det betyder, at ansatte i virksomheder ikke risikerer ansættelsesretlige konsekvenser i tilfælde af, at virksomheden, den pågældende er ansat i, søger aktindsigt i indberetningen.

Bestemmelsen omfatter dog kun Trafikstyrelsen og eventuelle tilkaldte sagkyndige. I de tilfælde hvor f.eks. Banedanmark eller Transportministeriets departement ligger inde med samme indberetning (f.eks. i det tilfælde, hvor en ansat i en jernbanevirksomhed har sendt indberetningen til både Trafikstyrelsen og Banedanmark eller direkte til Transportministeriets departement) er det ikke muligt at begrænse anmodninger om aktindsigt efter offentlighedslovens § 35. I disse tilfælde begrænses adgangen til indberetningen imidlertid med henvisning til offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet (offentlighedslovens § 33, stk. 1, nr. 5). Oplysninger undtages således allerede efter gældende ret, men der kan opleves usikkerhed omkring

rammerne for at undtage oplysningerne med henvisning til denne bestemmelse, hvor der skal foretages et skøn.

Det er derfor fundet hensigtsmæssigt at styrke og præcisere hjemmelsgrundlaget med tilpasningen af § 78, stk. 4. Dette vil bidrage til, at beskyttelseshensynet, over for den der indberetter, styrkes yderligere, og at det høje antal indberetninger bevares, idet fortroligheden gælder, uanset om oplysninger kommer Banedanmark, Transportministeriets departement eller andre på Transportministeriets ressort i hænde.

Det bemærkes, at resultatet af de bearbejdede oplysninger og foretagne analyser efterfølgende offentliggøres til gavn for jernbanesikkerheden.